

بررسی رابطه‌ی سرسختی روان‌شناختی با تاب‌آوری روان‌شناختی در معلمان مقطع ابتدایی شهر بندرعباس

اقبال زارعی¹

1دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه هرمزگان

مرضیه خسروی حاجی آبادی^{2*}

2کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی دانشگاه آزاد بندرعباس

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی بین سرسختی روان‌شناختی با تاب‌آوری روان‌شناختی معلمان مقطع ابتدایی شهر بندرعباس بود. روش انجام تحقیق توصیفی و جامعه آماری شامل معلمان مقطع ابتدایی شهر بندرعباس بود که 351 نفر به روش تصادفی با جدول مورگان به عنوان نمونه انتخاب شدند. اطلاعات پژوهش از طریق پرسشنامه سرسختی روان‌شناختی کوباسا و پرسشنامه تاب‌آوری کانر و دیویدسون به دست آمد. روش تجزیه و تحلیل آماری تحلیل رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون بود. نتایج پژوهش نشان داد که بین کنترل و تاب‌آوری روان‌شناختی 0/26 همبستگی وجود دارد و کنترل 6 درصد از واریانس تاب‌آوری روان‌شناختی را تبیین می‌کند. بین تعهد و تاب‌آوری روان‌شناختی 0/30 همبستگی وجود دارد و تعهد 8 درصد از واریانس تاب‌آوری روان‌شناختی را تبیین می‌کند. بین چالش و تاب‌آوری روان‌شناختی نیز 0/21 همبستگی وجود دارد و چالش 4 درصد از واریانس تاب‌آوری روان‌شناختی را تبیین می‌کند. بنابراین سرسختی روان‌شناختی با تاب‌آوری رابطه مثبت دارد.

کلمات کلیدی: سرسختی روان‌شناختی، تاب‌آوری روان‌شناختی، معلمان مقطع ابتدایی شهر بندرعباس.

1. مقدمه

در روان‌شناسی تحولی مفهوم تاب‌آوری¹ در دو دهه اخیر اهمیت روزافزونی یافته و تأکید بر تحمل و توانایی فرد در شرایط نامطلوب و موقعیت‌های ناشی از عوامل تنیدگی زای² دارد. مفهوم تاب‌آوری از علوم طبیعی وارد ادبیات روان‌شناسی شده و به زبان ساده عبارت است از سازش موفقیت‌آمیز فرد به رغم وجود تهدید و شرایط نامطلوب محیطی. به عبارتی دیگر تاب‌آوری به ظرفیت بازگشت از چالش‌های اجتماعی، مالی، یا احساسی به تعادل مجدد اطلاق می‌گردد. همچنین تاب‌آوری روان‌شناختی دارای سه مولفه‌ی مقاومت در برابر تأثیرات منفی، پذیرش مثبت تغییر و حمایت اجتماعی می‌باشد. محققان تاب‌آوری را به عنوان یک فرایند یا نیروئی که تحمل شخص را در شرایط ناگوار و هنگام نگرانی افزایش می‌دهد مطرح می‌کنند، به عبارتی دیگر تاب‌آوری را به عنوان یک توانائی برای بهبود در شرایط ناگوار و غلبه بر مشکلات در زندگی افراد، عنوان می‌کنند. شناخت و ارتقا تاب‌آوری روان‌شناختی میزان مشکلات را کاهش داده و موجب افزایش سازگاری موفقیت‌آمیز آنان

1 resilience

2 stressor